

राष्ट्रीय कृषि विस्तार व तंत्रज्ञान अभियान (NMAET) चे उप अभियान कृषि विस्तार (SAME) अंतर्गत राज्याच्या कृषि विस्तार कार्यक्रमांना विस्तार विषयक सुधारणाकरिता सहाय्य (आत्मा) योजना सन २०१७-१८ मध्ये राबविण्यासाठी प्रशासकीय व वित्तीय मान्यता.

महाराष्ट्र शासन
कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: कृविका-०११७/प्र.क्र .१२/३-अ
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक
मंत्रालय, मुंबई-४०००३२
दिनांक : ०८ जून, २०१७

वाचा -

१. केंद्र शासनाच्या आत्मा अंतर्गत मार्गदर्शक सूचना सन २०१४
२. केंद्रीय कृषि व शेतकरी कल्याण मंत्रालय यांचे पत्र क्र. एफनं.३६-८/२०१७-अई, विस्तार कक्ष, दि.२४.४.२०१७ ची तीन पत्रे
३. संचालक आत्मा यांचे पत्र क्र.आत्मा/राज्य हिस्सा/२८९/२०१७, दि.३०.५.२०१७

प्रस्तावना -

१२ व्या पंचवार्षिक योजनेमध्ये केंद्र पुरस्कृत राष्ट्रीय कृषि विस्तार व तंत्रज्ञान अभियान (NMAET) राबविण्यात येणार आहे. सदर अभियानाचे उप अभियान कृषि विस्तार अंतर्गत, राज्याच्या कृषि विस्तार कार्यक्रमांना विस्तार विषयक सुधारणाकरिता सहाय्य (आत्मा) ही योजना राबविण्यात येते. केंद्र शासनाच्या आत्मा अंतर्गत मार्गदर्शक सूचना सन २०१४ मध्ये निर्गमित केल्या आहेत. तदनुसार सदर योजना सन २०१७-१८ मध्ये राबविण्यासाठी आत्मा या केंद्र पुरस्कृत योजनेअंतर्गत राज्य कृषि विस्तार आराखडा SEWP २०१७-१८ तयार करण्यात आला असून, तदनुसार केंद्र ६० % हिश्यानुसार केंद्र हिस्सा रु. ६१८८.८६ लक्ष व राज्य ४० % हिश्यानुसार राज्य हिस्सा रु. ४१२५.९१ लक्ष अशा एकूण रु. १०३१४.७८ लक्ष रकमेचा कार्यक्रम तयार करण्यात आला होता. आत्मा योजनेअंतर्गत राज्य कृषि विस्तार आराखडा SEWP २०१७-१८ ला अध्यक्ष SLSC तथा मा. मुख्य सचिव यांनी मान्यता दिली असून, सदर आराखडा केंद्रीय कृषि मंत्रालयाच्या मान्यतेसाठी व निधी वितरणासाठी सादर करण्यात आला होता.

तदनुसार कृषि विस्तार कार्यक्रमांना विस्तार विषयक सुधारणाकरिता सहाय्य (आत्मा) सन २०१७-१८ मध्ये राज्यात राबविण्यासाठी रु. १०३१४.७८ लक्ष रकमेच्या कार्यक्रमास प्रशासकीय मान्यता तसेच केंद्रीय कृषि व शेतकरी कल्याण मंत्रालयाच्या दि.२४.४.२०१७ च्या पत्रांन्वये आत्मा कार्यक्रम २०१७-१८ साठी प्रवर्गनिहाय वितरित केलेल्या सर्वसाधारण प्रवर्ग रु.१८३०.३९ लक्ष, अनुसूचित जाती प्रवर्ग रु.२३०.७८ लक्ष व अनुसूचित जमाती प्रवर्ग रु.२०१.३६ लक्ष अशा एकूण रु.२२६२.५३ लक्ष रकमेस तसेच त्याप्रमाणात राज्य हिश्याच्या १५०८.३५ लक्ष अशा एकूण रु.३७७०.८८ लक्ष एवढ्या निधीस वित्तीय मान्यता देण्याचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता.

शासन निर्णय -

केंद्र पुरस्कृत राष्ट्रीय कृषि विस्तार व तंत्रज्ञान अभियान (NMAET) चे उप अभियान कृषि विस्तार अंतर्गत, राज्याच्या कृषि विस्तार कार्यक्रमांना विस्तार विषयक सुधारणांकरिता सहाय्य (आत्मा) सन २०१७-१८ मध्ये राबविण्यासाठी केंद्र शासनाच्या आत्मा अंतर्गत मार्गदर्शक सूचना सन २०१४ अनुसार तयार करण्यात आलेल्या व केंद्रीय कृषि व शेतकरी कल्याण मंत्रालयाच्या सूचनेनुसार मा.मुख्य सचिव तथा अध्यक्ष, राज्यस्तरीय प्रकल्प मंजूर समिती (SLSC) यांनी मान्यता दिलेल्या रु. १०३१४.७८ लक्ष (अक्षरी रु. एकशे तीन कोटी चौदा लक्ष अटयाहत्तर हजार फक्त) एवढ्या रकमेच्या कार्यक्रमास शासनाची प्रशासकीय मान्यता देण्यात येत आहे.

तसेच केंद्रीय कृषि व शेतकरी कल्याण मंत्रालयाने त्यांच्या दि.२४.४.२०१७ च्या पत्रांन्वये आत्मा कार्यक्रम २०१७-१८ साठी प्रवर्गनिहाय वितरित केलेल्या सर्वसाधारण प्रवर्ग रु.१८३०.३९ लक्ष, अनुसूचित जाती प्रवर्ग रु.२३०.७८ लक्ष व अनुसूचित जमाती प्रवर्ग रु.२०१.३६ लक्ष अशा एकूण रु.२२६२.५३ लक्ष रकमेस तसेच त्याप्रमाणात राज्य हिश्याच्या १५०८.३५ लक्ष अशा एकूण रु.३७७०.८८ लक्ष एवढ्या निधीस वित्तीय मान्यता देण्यात येत आहे.

२. सन २०१७-१८ च्या आत्मा कार्यक्रमाची प्रत्यक्ष अंमलबजावणी निधी उपलब्धतेनुसार करण्यात यावी. संचालक, आत्मा यांनी मंजूर करण्यात आलेला निधी खालील लेखाशीर्षाखाली खर्ची टाकण्यात यावा.

मागणी क्रमांक डी-३, २४०१, पीक संवर्धन, १०९ विस्तार व प्रशिक्षण, (०१) (४४) राज्याच्या कृषि विस्तार कार्यक्रमांना विस्तार विषयक सुधारणाकरण्याकरिता सहाय्य- उप अभियान (केंद्र हिस्सा ६०%) (२४०१ ४४४५).

३. सन २०१७-१८ च्या आत्मा कार्यक्रमासाठी केंद्र शासनाकडून पहिल्या हप्त्यात वितरित केलेल्या रु.२२६२.५३ लक्ष एवढ्या निधीपैकी कृषि आयुक्तालय स्तरावरील एकूण रु.७५.०० लक्ष (६०%) इतकी रक्कम आहरित करण्याचे कृषि आयुक्तालय स्तरावर नियोजन आहे. तदनुषंगाने संचालक आत्मा यांच्या मागणीनुसार सन २०१७-१८ चा आत्मा कार्यक्रम कृषि आयुक्तालय स्तरावर राबविण्यासाठी राज्य हिश्याची (४०%) इतकी रु.५०.०० लक्ष (अक्षरी रुपये पन्नास लक्ष फक्त) इतकी रक्कम मागणी क्रमांक डी-३, २४०१, पीक संवर्धन, १०९ विस्तार व प्रशिक्षण, (०१) (४४) राज्याच्या कृषि विस्तार कार्यक्रमांना विस्तारविषयक सुधारणा करिता सहाय्य उप अभियान (राज्य हिस्सा ४० %) (२४०१४४३६) ३३ अर्थसहाय्य या लेखाशीर्षाखालील सन २०१७-१८ साठी मंजूर तरतुदीतून कृषि आयुक्तालय स्तरावर वितरित करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

४. कृषि विस्तार कार्यक्रमांना विस्तार विषयक सुधारणाकरिता सहाय्य (आत्मा) कार्यक्रमाच्या उद्दिष्टपूर्तीसाठी संचालक (आत्मा) कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांनी या योजनेच्या मार्गदर्शक सूचना विचारात घेऊन उद्दिष्ट निहाय सविस्तर मार्गदर्शक सूचना क्षेत्रिय अधिकाऱ्यांना निर्गमित कराव्यात. या मार्गदर्शक सूचना निर्गमित करतेवेळी पुढील प्रमुख बाबी अंतर्भूत करण्यात याव्यात.

१) लाभार्थी निवडताना अत्यल्प व अल्प भू-धारक, महिला शेतकरी व मागासवर्गीय शेतकऱ्यांना प्राधान्य देण्यात यावे. व अशा लाभार्थ्यांना देण्यात आलेल्या लाभाबाबत स्वतंत्र नोंदी ठेवाव्यात.

- २) आत्मा कार्यक्रम सन २०१७-१८ साठी अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमाती यांना प्रवर्गनिहाय मंजूर करण्यात आलेल्या अनुदानाच्या मर्यादेत प्रतिनिधीत्व देण्यात यावे.
- ३) या कार्यक्रमाचे मुल्यमापन त्रयस्थ संस्थेकडून (Third Party Evaluation) करून घ्यावे.
- ४) सन २०१७-१८ मध्ये वैयक्तिक लाभ दिलेल्या लाभधारकांची यादी तालुका कार्यालये / पंचायत समिती/ जिल्हाधिकारी कार्यालयात लावण्यात यावी. तसेच ती यादी कृषि विभागाच्या वेबसाईटवर देखील देण्यात यावी.

५. सदर योजनेअंतर्गत निधी विनियोगासाठी आहरण व संवितरणासाठी कृषि आयुक्तालय स्तरावर सहाय्यक संचालक (लेखा-१), कृषि आयुक्तालय, पुणे आणि जिल्हा स्तरावर लेखा अधिकारी, जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी कार्यालय यांना आहरण व संवितरण अधिकारी घोषित करण्यात येत असून, संचालक (आत्मा), यांना नियंत्रण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे. तदनुसार सन २०१७-१८ या चालू वित्तीय वर्षातील जिल्हानिहाय तरतुद अर्थसंकल्प वितरण प्रणालीद्वारे जिल्हास्तरावर वितरित करण्याची जबाबदारी ही संचालक, आत्मा यांची राहिल.

६. आत्मा कार्यक्रम सन २०१७-१८ साठी केंद्र शासनाकडून प्राप्त झालेल्या व विभागीय कृषि सह संचालक यांचेकडून वितरित करण्यात आलेल्या तरतुदी आहरित करून जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी यांनी प्रकल्प संचालक, आत्मा यांना विनाविलंब वितरित कराव्यात.

७. संचालक, आत्मा यांनी आत्मा योजनेअंतर्गत केंद्र हिश्याच्या निधीचा दुसरा हप्ता वितरित होण्यासाठी मंजूर केलेल्या निधी खर्चाची तसेच सन २०१७-१८ या वर्षाची लेखापरिक्षण केलेली उपयोगिता प्रमाणपत्रे (Audited Utilization Certificates) केंद्र शासन व राज्य शासनास सत्वर सादर करावीत. संचालक आत्मा यांनी निधी वितरण व विनियोगाबाबत वित्त विभागाच्या परिपत्रकातील अटींचे अनुपालन करावे. तत्संबंधित वित्त विभागाच्या दि.१७.४.२०१५, दि.२४.४.२०१५ व दि.६.१०.२०१५ रोजीच्या शासन परिपत्रकातील अटींची पूर्तता करून तसेच वित्त विभागाच्या या परिपत्रकान्वये विभागास प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारांनुसार हा शासन निर्णय निर्गमित करण्यात येत आहे.

८. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१७०६०८१४५४०३७८०१ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(विक्रम ढमाळ)

कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. आयुक्त, (कृषि) तथा राज्य नोडल अधिकारी आत्मा, कृषि आयुक्तालय, पुणे
२. संचालक (आत्मा), कृषि आयुक्तालय, पुणे

प्रत-

१. सर्व मा. विधानमंडळ सदस्य.
२. सर्व जिल्हाधिकारी तथा अध्यक्ष आत्मा नियामक मंडळ (मुंबई शहर व मुंबई उपनगर वगळून)
३. सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषदा तथा उपाध्यक्ष आत्मा नियामक मंडळ
(मुंबई शहर व मुंबई उपनगर वगळून)
४. महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क संचालनालय, मंत्रालय, मुंबई
५. महालेखापाल १/२(लेखा परिक्षा)/(लेखा व अनुज्ञेयता) मुंबई / नागपूर
६. संचालक वनामती, नागपूर
७. सर्व संचालक, कृषि आयुक्तालय, पुणे
८. सर्व विभागीय कृषि सहसंचालक
९. उप संचालक , आत्मा सामेती, पुणे
१०. सहाय्यक संचालक (लेखा-१), कृषि आयुक्तालय, पुणे
११. सर्व प्रकल्प संचालक(आत्मा) ,
१२. सर्व जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी
१३. कृषि विकास अधिकारी, सर्व जिल्हा परिषद
१४. सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी
१५. वित्त विभाग (व्यय-१) (अर्थसंकल्प-१२)(अर्थोपाय, मंत्रालय, मुंबई.३२
१६. नियोजन विभाग, कार्यासन १४१४ , १४३१ , मंत्रालय, मुंबई.३२
१७. कार्यासन अधिकारी, २- अ, १५-अ, १६-अ, कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१८. निवड नस्ती का-३.अ